

Erol B y kbur Ŗ

Onaylayan Administrator
Saturday, 26 May 2007

    T rkiye n ger sek anlamda ilk pop star  olan, T rk popunun Elvis Presley mi olarak bir d neme damgas vuran ve ilgin  k yafetleriyle ak llardan  Ŗkmayan Erol B y kbur , 1936 y l nda Adana'da d nyaya geldi. Babas n bir Frans z  irketinde  sal mas ndan dolay   ocuklu unun  nemli bir b l m n  Halep te ge irmek zorunda kald . 1951 y l nda ba lad  lise  renimini  stanbul Ticaret Lisesi'nde tamamlad ktan sonra, ilk kez 1954'de  smet S ral Orkestras  e li nde Caddebostan Gazinosu'nda solist olarak sahneye  Ŗkt . Bu orkestrada kalmas  sa layan  ark  da Frankie Laine yorumuyla pop ler olan  ceJezab adl   ark d r.

 smet S ral sonras nda askere giden sanat Ŗ, Urfa Orduevi nde  ark  s ylerken Leyla Sayar m la tan l  askerlik d n nde Leyla Sayar n deste i ile  stanbul un kl p  sevrelerinde ismini duyurmaya ba lad na kurdu u ilk orkestras  Erol B y kbur  Vokal Grubu ile Four Lads, Platters tarz  vokal m zi nin ve doo-wop n T rkiye deki  nc  uygulay c s  oldu.

B y kbur , zaman nda sahipli i konusunda tart malara neden olsa da ilk kez tango ve foxtrot harici bat  popu tarz nda bir beste ile g ndeme yerle ti:  ceLittle Lucy . Odeon taraf ndan 1961 y l nda 78 lik plak olarak bu  ark y   ceKiss Me ,  ceLover s Wish ,  ceMemories  adl  besteler takip etti. Bu d nemde yanl  N ceyim Fener, Kadri  enalalan, Nejat Alpay, Altan  rtel den olu an bir kadro bulunmaktad r.

1962 y l nda Kadri  enalalan n Ba ar Tamer ve G n l Turgut solistli inde kendi orkestras n  kurmas n zine Erol B y kbur ,  zerif Y zba o lu Orkestras  ile Hilton gibi l ks mekanlarda  sal t n  ba ka d nem ya ad . 1963 y l nda Robert Koleji nde d zenlenen Bo azi si M zik Festivali nde  ce  zark c  ve  ceEn  yi  zark n   d llerini kazand  ve bu yar n mada  zerif Y zba o lu Orkestra Mon Pays   ark s n  seslendirdi. 1964 y l nda Erol B y kbur   zerif Y zba o lu n ayr lmas n n ertesinde kurdu u ilk grupta piyanoda Necdet Karar, basta  tarli, elektro gitarda C ret l k k zi n n bulundu u bir kadro ile  sal t . Ayn  y l  Belgrad ta yap lan Balkan Melodileri Festivali Milli Orkestra ile sahne ald ktan sonra orkestras  yepyeni bir  ekil ald . Yeni orkestras yla Erol B y kbur 'un folk d zenlemeleri ve giderek kendi bestelerini  ne  Ŗkararak ikinci  Ŗk n  e i ne yakla yordu.

2 Eyl l 1964 tarihinde d zenlenen I. Balkan Festivali nde ilk kez  lkemizden bir milli orkestra olu turuldu. Yar n man n solistleri Erol B y kbur , T lay German ve Tanju Okan'dan olu uyordu. B y kbur 'un repertuar , Kara Tren, Kap n nde Durdum, Kara Ka  G zlerin Elmas, Tamo Tamero ve Little Lucy'den olu uyordu. Bu yar n mada en iyi  ark c  se silen B y kbur , 1965 y l nda yeniden Bo azi si M zik Festivalinde  ceEn  yi  zark c  ve  ceEn  yi Orkestra  d llerini kazand . Bu yar n mada  ceAlt  adl  bir kantonun pop ler bat  m zi i izd n nde yeniden  retimi niteli indeki bir bestesini seslendirdi. 1965 y l nda ikinci defa Balkan Halk  zark lar  yar n mas na kat lan milli orkestran n o y lki vokalistleri Ayla Dikmen, Ba ar Tamer ve Erol B y kbur   eklindeydi. O y l Burgaz da yap lan Balkan Melodileri Festivali birincili ini s rd ren Milli Orkestra  u  ark lar  sunmu tu: Erol B y kbur 'un s yledi i Adanal , Halin Granada, Sinner Man ve Rock n  Roll Music; Ayla Dikmen'in s yledi i Niksar n Fidanlar , El Porompompo, Fong Mani, El Besso, Ho Capito, Che Tiamo, Ba ar Tamer'in s yledi i Eminem,  tar ya Kiraz Geldi, Oy Farfara...

1965 y l nda Yurdaer Do ulu n kendi orkestras n  kurmas n zine Erol B y kbur , bir sonraki y l i serisinde Star Plak tan Path   irketine transfer oldu ve plaklar yla devle ti bir d neme girdi. D nemin bir iki de i likle s rekli B y kbur  kadrosu ise gitarda Cenk Ta kan, basta Ber  K rk Ŗ, bateride Altan Severca pianoda  rfan Esenta , klarnet ve saksofonda ise  nder Bali den olu uyordu. Bu kadroyla Zeynebim, K z lc k Alt n Tasta  ez m Var gibi hit olmu  pek  ok  ark s n  Path  te plak olarak haz rlan Ŗ,  ceU  ceP nar-Fadime  gibi  ark larda hem elektro hem de akustik ba lamaya m zi i i serisinde partiyon vermi ti.

Ayn  zamanda her anlamda yerli ilk T rk pop  ark s  olan A lar m  piyasaya s ren sanat Ŗ, T rk m zi i n swing formunda yeniden  retimini bu plakla denemi ti. 1968 y l nda  ceAlt n  zark lar , 1969 ise  ceYasemin  plaklar n n yapt . K r k Kalp, Yasemin, G zlerime  vice Bak, Gel Gir Koluma gibi pop ler m zi imizin ilk hit  ark lar n n  emiti Ero lu d zenlemeleri ile yapt . 1969 sonlar na do ru Pathe den B y kbur , 1966 y l nda yapt n  ilk filminden bu yana birlikte  sal t n  Hulki Saner n  irketi Plak ma ge ti. Tatavla adl  verilen bu tarzda, F st k Gibi,  zir Gibi K zd  O, Berdu , M r vvet, Aldand  Ba kas n  Sevemem Sevemem adl   ark lar n n plak yapt .

1971 yÄ½lÄ½nda âœFeryatâœ• adlÄ½ pla°Ä½nÄ½ yaptÄ½. Yalan GÄ¶zler ve Yasemin gibi plaklarda kÄ½z vokal grubunu deneyen Erol BÄ¼yÄ¼kburÅŞ, bu kez erkek vokalini kullanarak bu Åşizgi dÄ½Ä¼Ä½ pla°Ä½nÄ½ yaptÄ½.

Dinleyici profili 1969-71 arasÄ½nda tamamen deÄ°iÄ¼miÄ¼ olan BÄ¼yÄ¼kburÅŞâœ™un bu pla°Ä½ malum dÄ¶nemde yaÄ¼ boyutta bir satÄ½Ä¼ tutarÄ½nÄ½ yakalayamadÄ½. SonrasÄ½nda Esin Engin dÄ¼zenlemeleri ile arada âœTurist Å–mer BoÄ¼ GÄ¼reÄ¼Åşisiâœ• (1972) filminde sÄ¶ylediÄ°i âœManolyaâœ•nÄ½n da bulunduÄ°u bir grup plak yaptÄ½. BÄ¼yÄ¼kburÅŞ bu BaÄ°lamamÄ½m Telleri ve GÄ¶zler Ä¼arkÄ½larÄ½nÄ½n da iÅşerisinde bulunduÄ°u âœBurcu Burcuâœ• adlÄ½ pla°Ä½ da hazÄ½rlayarak Anadolu Pop tarzÄ½nda da varlÄ½Ä½nÄ½ hissettirmeye baÄ¼ladÄ½. Å–te yandan Anadolu Rockâœ™Ä½n e hÄ½zliÄ½ zamanÄ½ yaÄ¼anmakta ve BÄ¼yÄ¼kburÅŞ, kurucularÄ½ndan biri olduÄ°u bir tÄ¼rÄ¼n yabancÄ½sÄ½ gibi algÄ½lanmaktadır. Å–zellikle âœBerduÄ¼âœ•, âœKÄ¼rÄ¼k Kalpâœ• gibi plaklarÄ½n ardÄ½ndan yapÄ½lan âœHekimo furyadan yararlanan herhangi bir Ä¼arkÄ½cÄ½nÄ½n plaklarÄ½ ile aynÄ½ muameleyi gÄ¶rmekteydi.

TÄ¼m olumsuzluklara raÄ°men, Anadolu Rock sÄ¶yleyen BÄ¼yÄ¼kburÅŞâœ™un arkasÄ½nda artÄ½k bir orkestra deÄ°il, grup formatÄ½nda bir oluÄ¼um vardÄ½. TÄ½pkÄ½ Cem Karaca & KardaÄ¼lar, BarÄ½Ä¼ ManÅšo & Kurtalan Ekspres gibi onun da ismi Erol BÄ¼yÄ¼kburÅŞ ve ElÄşilerâœ™di. BÄ¼yÄ¼kburÅŞ, bu kadro ile 1972 yÄ½lÄ½nda Londra Palladium Konser Salonuâœ™nda pembe incili kaftanÄ½ ile sahne aldÄ½. AynÄ½ yÄ½l Mam Ä¼irketile anlaÄ¼ma yaptÄ½ ve Ä¼irketin Ä¼arkÄ½ yazarÄ½ Les Reedâœ™den Ä¼ngiltereâœ™de yapacaÄ°Ä½ plak iÅşin repertuar aldÄ½. Ancak 1973 yÄ½lÄ½nda ÅŞÄ½kan petro nedeniyle Ä¼ngiltere projesinin devamÄ½ gelmedi.

BÄ¼yÄ¼kburÅŞâœ™un son ElÄşiler pla°Ä½ ise Takvimdeki GÄ¼nlerâœ™dir. Bora AyanoÄ°luâœ™nun mÄ¼zik piyasasÄ½nÄ½ niteliÄ°inde olduÄ°u bir dÄ¶nemde âœTakvimdeki GÄ¼nlerâœ• ve hemen akabinde SÄ¼heyl Denizci eÄ¼liÄ°inde doldurduÄ°u AÅşarkenâœ• plaklarÄ½nÄ½ yaptÄ½. Bu plaklarÄ½n yapÄ½ldÄ½Ä½ dÄ¶nemde ise Efsaneler adÄ½nÄ½ verdiÄ°i yeni grubun kurdu. Ancak grubun tam anlamÄ½yla mÄ¼ziksel bÄ¼tÄ¼nlÄ½e ulaÄ¼amamasÄ½, kullanÄ½lan enstrÄ¼manlarÄ½n yetersizliklerinden dolayÄ½ plaklarda Ä°stanbul GeliÄ¼im OrkestrasÄ½ ile ÅşalÄ½Ä¼maya baÄ¼ladÄ½.

AynÄ½ dÄ¶nemde mÄ¼zik piyasasÄ½nda henÄ½z yeni olan Ä¼iÄ°dem Talu ile 1973 sonlarÄ½na doÄ°ru iÄ¼birliÄ°ine yÄ¶nele BÄ¼yÄ¼kburÅŞ, Ä¼iÄ°dem Talu ile DiskotÄ¼r Ä¼irketine âœElele-DudaklarÄ½mda ÄžarkÄ½sÄ½nâœ• pla°Ä½nÄ½ yaptÄ½. akabinde GenÅşlik ÄžarkÄ½sÄ½ (Bilinen adÄ½ ile Haydi GenÅşlik Hop Hop Hop) pla°Ä½ ile eski gÄ¼nlere dÄ¶nmeye namzet bir Erol BÄ¼yÄ¼kburÅŞ portresi Åşizdi sanatÅŞÄ½. Ä¼lk Kadrosunda Cihat GÄ¼naydÄ½n (Mavi IÄ¼Ä¼klar) gibi usta b gitaristin bulunduÄ°u Efsaneler, 1975 sonlarÄ½nda Ä¼etin Ä¼iftÄşi, Ä¼rfan AvcÄ½, SelÅşuk Äœenver, Cavit Ä¼lgÄ¼n, Sacit AydÄ¼ Nusret Baran gibi isimler eÄ¼liÄ°inde âœAllahÄ½âœ™m Beni De GÄ¶râœ• pla°Ä½nÄ½ ÅŞÄ½karttÄ½lar.

Bulunabilme olasÄ½lÄ½nÄ½ nispeten dÄ¼Ä¼k olmasÄ½ ve HEY listelerinde ilk 20 iÅşerisinde yer almamasÄ½ndan yola ÅŞÄ½kÄ½larak BÄ¼yÄ¼kburÅŞâœ™un son 45âœ™liÄ°inin fazla bir satÄ½Ä¼ yakalayamadÄ½Ä½nÄ½ sÄ¶leyebiliriz. S pla°Ä½n ardÄ½ndan 1977 yÄ½lÄ½na kadar Erol BÄ¼yÄ¼kburÅŞ âœKader RÄ¼zgarÄ½âœ•, âœAh Bu Sevdaâœ• filmlerini filmlerden ikincisi ile aynÄ½ adÄ½ taÄ¼Ä½yan Ä¼arkÄ½sÄ½ Almanyaya Minareci FirmasÄ½ ÅŞÄ½kÄ½Ä¼Ä½ kasetlerde yer al

1977 yÄ½lÄ½nda âœHop Dedikâœ• adlÄ½ albÄ¼mÄ¼nÄ½ tamamen Efsaneler eÄ¼liÄ°inde hazÄ½rladÄ½. SanatÄ½nÄ½n d olduÄ°u bir dÄ¶nemde âœEfsanelerâœ• grubu daÄ°ldÄ½. Efsanelerâœ™in hemen ertesinde 1977 yaz sonunda doÄ°an kÄ¼ Evrenâœ™in ismini verdiÄ°i âœEvrenâœ• grubunu kurdu sanatÅŞÄ½. Akabinde Edessa bÄ¼nyesine girerek 1978 yÄ½lÄ½nda Å–zÄ¼m Ä¼Ä¼te SÄ¶zÄ¼mâœ• adlÄ½ albÄ¼mÄ¼nÄ½ ÅşalÄ½Ä¼malarÄ½na baÄ¼landÄ½ ve bu albÄ¼m, ÅŞeÄ¼itli nedenlerle yÄ½lÄ½nda yayÄ½nlanabildi. 1978-79 yÄ½lÄ½ arasÄ½nda Evren grubu farklıÄ½ bir format iÅşerisine girdi ve Nejat YavaÄ¼oÄ°ullarÄ½âœ™nÄ½n da dahil olduÄ°u farklıÄ½ bir kadroyla yalnÄ½zca TRTâœ™de yayÄ½nlanmÄ½Ä¼ olan Jezabel, Constantinapole, AÄ¼ DediÄ°in Bu Muydu, Dur Dur Gitme Gibi kayÄ½tlar yapÄ½ldÄ½. 1979-1980 yÄ½llarÄ½nda eÄ¼i Emel BÄ¼yÄ¼kburÅŞ iÅşin hazÄ½rladÄ½Ä½ Ä¼apraz Showâœ™a mesaisini ayÄ½rÄ½rken, bir yandan da âœMÄ¼zikte EkolleÄ¼ adlÄ½ kitabÄ½nÄ½ hazÄ½rladÄ½ Erol BÄ¼yÄ¼kburÅŞ. 1982 yÄ½lÄ½nda Bip plaktan ÅŞÄ½kan âœDÄ¼nya DurdukÅŞâœ• albÄ¼mÄ¼ bu kitabÄ½n seslendirilmiÄ¼ biÅşimi gibidir.

BÄ¼yÄ¼kburÅŞâœ™un bu pla°Ä½ istenilen satÄ½Ä¼ rakamÄ½na ulaÄ¼amasa da 1977 yÄ½lÄ½ndan o zamana kadar albÄ¼ yapmamÄ½Ä¼ olan bir mÄ¼zisyenin 80âœ™lerin kuÄ¼aÄ°Ä½ tarafÄ½ndan da tanÄ½nmasÄ½nÄ½ saÄ°lamasÄ½ aÅŞÄ½sÄ½ kilit bir rol Ä¼stlendi. Ancak bu tanÄ½nma durumu 1985 yÄ½lÄ½nÄ½n GenÅşlik YÄ½lÄ½ ilan edilmesi vesilesiyle TRT iÅşin hazÄ½rladÄ½Ä½ GenÅşlik ÄžarkÄ½larÄ½ baÄ¼lÄ½klÄ½ ÅşalÄ½Ä¼mada her ne kadar âœBiz DeÄ°il Miyiz?âœ• gibi bir TF ÄŞÄ½karsa da onun giderek belirli gÄ¼n ve haftalar Ä¼arkÄ½cÄ½sÄ½ olarak kemikleÄ¼miÄ¼ bir duruÄ¼un simgesi olmasÄ½ engelleyemedi. BÄ¼yÄ¼kburÅŞ, 1992 yÄ½lÄ½na kadar futbol takÄ½mÄ½ Ä¼arkÄ½larÄ½, illere yÄ¶nelik Ä¼arkÄ½lar, Åşocuk Ä¼arkÄ½larÄ½, belli vakÄ½flara yÄ¶nelik hazÄ½rlanmÄ½Ä¼ marÅşlar, kendi hazÄ½rladÄ½Ä½ kukla karakterleri ve kukla oyunlarÄ½ iÅşin hazÄ½rladÄ½Ä½ Ä¼arkÄ½larÄ½n aÄ°rlÄ½klÄ½ olduÄ°u bir Ä¼retim sÄ¼recine girdi.

1992 yÄ½lÄ½nda âœAman KÄ½zlarâœ• albÄ½mÄ½nÄ½ Metin Ä-zÄ½lkÄ½ ile birlikte yaptÄ½ sanatÄ½. TÄ½rk Pop mÄ½zgarabetinin yeni patladÄ½ dÄ½nemde ortama ayak uydurmaya Ä½salÄ½an bu albÄ½m, onu gÄ½rselliÄ½i ile bir kimliÄ½i ifade etmekle birlikte, mÄ½ziksel duruÄ½u tahmin bile edilemeyen bir Ä½arkÄ½cÄ½ eskisi konumuna oturdu. Bu konum 90âœ™larÄ½ ikinci yarÄ½sÄ½nda HÄ½ner CoÄ½kuner ile birlikte yaptÄ½Ä½ albÄ½m ile daha da pekiÄ½ti. Eski mÄ½ziksel materyallerin tÄ½ketime uygun biÄ½imde yeniden Ä½ekillendirildikleri âœenostaljiâœ• Ä½saÄ½Ä½nda ise genele uyum saœladÄ½ ve âœBir Ä½mzasÄ½âœ• albÄ½mÄ½nde eski parÄ½salarÄ½nÄ½ yeniden seslendirdi.

Sadece kÄ½yafet ve tavÄ½rlarÄ½yla Elvis Presley tarzÄ½nÄ½n temsilcisi olmakla yetinmeyen Erol BÄ½yÄ½kburÄ½, ilk TÄ½rk pop mÄ½ziÄ½i bestecisi, ilk tÄ½rkÄ½ dÄ½zenlemecisi, ilk turneye Ä½kan popÄ½u sÄ½fatlarÄ½ndan baÄ½ka; cazdan tÄ½rkÄ½ye, alaturkadan rock'a uzanan birÄ½ok tarzÄ½ deneyerek yeni bir miladÄ½n baÄ½lamasÄ½na da vesile oldu. SanatÄ½nÄ½n mÄ½zikle paylaÄ½tÄ½Ä½ 48 yÄ½l iÄ½inde 8 taÄ½ plak, 65 tane 45'lik plak, 4 Long-play, 12 kaset, 700'Ä½Ä½zerinde beste ve 2000'in Ä½zerinde Ä½dÄ½lÄ½ bulunuyor.

Ä½